

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім	Деректер базасы			
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОСО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Деректер базасы өрнектердің жазылу ережелері			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.2.2.1 - деректер базасы, жазба, өріс терминдерін түсіндіру.			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Деректер базасы ұғымымен танысу.			
	Көптеген оқушылар:			
	Деректер базасының түрлерін анықтау.			
	Кейбір оқушылар:			
Деректер базасын құруды қолданудың маңыздылығын түсіндіру.				

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	<p>1. Оқушылармен амандасу. Сергіту жаттығуы Оқушыларға аңдар, құстар және жәндіктердің суреті бар карталар таратылады. Мұғалім екі аяқтылар дегенде екі аяқтылар (қарлығаш, аққу, кептер т.б.) қол көтереді, төрт аяқтылар дегенде төрт аяқтылар (жолбарыс, қоян, қасқыр т.б.), көп аяқтылар дегенде көп аяғы бар (өрмекші, сегізаяқ т.б.) болып қол көтереді. Бұл іс-әрекеттен байқағанымыз «тірі табиғат» әлемі көптеген құрылымнан тұратындығы сияқты, әрбір ақпараттық мәліметтің өзіндік құрылымы бар. Алдыңғы білімді еске түсіру, пысықтау (жеке, жұпта, топта, ұжымда) Оқушылар жасап келген жобаларын тақтада қорғайды. 1-топ: «Программалық жабдықтамалар» 2-топ: «Қалай өзіме ең жақсы, ең арзан компьютер сатып аламын?» Оқушылардың іс-әрекеттерін ауызша мадақтау, ынталандыр</p>	<p>1. Мұғаліммен амандасады. 2. Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады. 3. Сабақтың мақсаттарымен танысады.</p>	Стикер	Слайд
Сабақтың ортасы	<p>Ой қозғау сұрақтары: (жеке, ұжымда) ☐ Біз үлкен көлемдегі ақпараттарды қалай сақтап, өңдейміз? ☐ Деректер базасы дегеніміз не? ☐ Деректер базасы маңызды рөл ойнайтын қандай</p>	<p>Мұғалімді тыңдайды Арифметикалық өрнектерді</p>	Электрондық журналға бағаланады	Слайд

	<p>салаларды айта аласың? Дәлелді мысал келтір. ☐ Деректер базасын құруға арналған қандай программаларды білесіңдер? Оқулықпен жұмыс Мұғалімнің түсіндірмесі. Бейнежазба материалдары, слайд материалдарын қолдану арқылы көрсету. Оқушылармен бірге талқылайды.</p> <table border="1" data-bbox="300 456 842 622"> <thead> <tr> <th colspan="3">Кестелем жұмыс</th> </tr> <tr> <th>Деректер базасы</th> <th>Деректер базасының түрлері</th> <th>Кестелік деректер базасы</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>Дескриптор Деректер базасы ұғымымен танысады. Деректер базасының түрлерін анықтайды. Жұптық жұмыс: Деректер базасымен жұмыс жасау аса маңызды деп тапқан қандай салаларды айта аласыңдар? Талдау жүргізіндер. Мысалдар келтіріндер Топтық жұмыс Өздеріңнің күнделікті тұрмыстағы қажеттіліктеріңе байланысты Иерархиялық және кестелік деректер базасын құрындар (сыныптың құрылымы, оқулық пен оқу құралдары және т.б.с.с.) Дескрипторлар Деректер базасының маңыздылығын тұжырымдайды Оқушылардың жұмыстарын «Сызғыш» әдісі арқылы бағалау. Сызғыш шкаласына оқушылардың аттарын жазу</p>	Кестелем жұмыс			Деректер базасы	Деректер базасының түрлері	Кестелік деректер базасы				<p>орындау ережелерін дәптерге жазады</p> <p>Анықтамасын дәптерге жазады</p>		
Кестелем жұмыс													
Деректер базасы	Деректер базасының түрлері	Кестелік деректер базасы											
<p>Сабақтың соңы</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Деректер базасы дегеніміз не? 2. Деректер базасының қандай түрлері бар? 3. Деректер базасында жазба және өріс деген не? 4. Кестелік деректер базасын құрудың қандай ережелерін айта аласың? 5. Деректер базасын өңдеуге арналған қандай программалық жабдықтарды атауға болады? Не білдім? Не қызық болды? Үйден жасап көремін. 	<p>.</p>		<p>Оқулық</p>									

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім	Электрондық кестеде деректер базасын құру			
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОСО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Электрондық кестеде деректер базасын құру			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.2.2.2 - электронды кестеде деректер базасын құру.			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Электронды кесте, дерекқор ұғымын анықтау			
	Көптеген оқушылар:			
	Электронды кестені деректер базасы ретінде қолдану.			
	Кейбір оқушылар:			
Электронды кестеде деректер базасы құрылымының қажеттілігін түсіндір				

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	<p>1.Оқушылармен амандасу.</p> <p>2.Сабақтың тақырыбы мен мақсаттарымен таныстыру.</p> <p>. Ой сергіту</p> <p>«Тұрғындар мен үйшік» ойыны</p> <p>Екі оқушы бір-бірінің қолдарын жоғары көтеріп ұстап үйшік болып тұрады. Үйшіктің ішінде бір оқушы тұрғын болып тұрады. Мұғалім үйшіктер ауысады дегенде үйшіктер қолдарын жібермей ауысады. Тұрғындар ауысады дегенде тұрғындар ауысады, үйшік орнында қалады. Қателесіп ауысқан үйшік немесе тұрғындар ойыннан шығарылады.</p> <p>- Оқушылар «Заманауи қоғамда деректер базасымен жұмыс жасаудың маңызы» тақырыбында жазып келген мақаласын тақтадан орындықта отырып оқып береді.</p> <p>Ауызша мадақтау, ынталандыру</p>	<p>1.Мұғаліммен амандасады.</p> <p>2.Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады.</p> <p>3.Сабақтың мақсаттарымен танысады.</p>	Стикер	Слайдтар Оқулық
Сабақтың ортасы	<p>Миға шабуыл сұрақтарымен жұмыс жасау</p> <p>☐ Excel кестелік процессорында ұяшықтармен жұмыс жасаудың қандай өзіндік ерекшеліктері бар?</p> <p>Есіңе түсір.</p> <p>Әңгімеле.</p> <p>☐ Кестелік процессордағы қарапайым дерекқорға не жатуы мүмкін?</p> <p>☐ Excel-дің қандай ерекшеліктері үшін оны дерекқор ретінде пайдалануды тиімді деп санайды?</p> <p>Оқулықпен жұмыс</p>	Мұғалімді тыңдайды	Электрондық журналға бағаланады	слайд

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім	Компьютерлік графика			
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОСО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып: 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Ақпаратты іздеу әдістері			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.2.2.2 -электронды кестеде деректер базасын құру.			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Excel-де ақпарат іздеу мүмкіндігімен танысу.			
	Көптеген оқушылар:			
	Excel-де ақпарат іздеудің бірнеше әдістерін анықтау.			
	Кейбір оқушылар:			
	Excel-де ақпарат іздеуді қолданудың маңыздылығын тұжырымдау.			

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезені/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	<p><u>Ой сергіту:</u> «Кім екенін тап» ойыны Әрбір адам өзінің аты-жөнін көрсетпей, өз-өзіне психологиялық мінездеме жазады. Өзінің ұнамды- ұнамсыз қасиеттерін жазу. Бұл мінездеме жазылған беттерді жетекші жинап араластырады да, арасынан біреуін алып дауыстап оқиды. Топ мүшелері мінездеменің иесін табуы керек.</p> <p><u>Алдыңғы білімді еске түсіру, пысықтау</u> «100 кітап жобасы» аясында 100 кітап тізіміне сұрыпталған қазақ көркем әдебиеті мен әлем классикалық әдебиетіне құрған деректер базасын тақтада түсіндіреді.</p> <p><i>Оқушылардың жұмыстарын ауызша мадақтау</i></p>	<p>1.Мұғаліммен амандасады.</p> <p>2.Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады.</p> <p>3.Сабақтың мақсаттары мен танысады.</p>	стикер	Слайд Оқулық/
Сабақтың ортасы	<p>Ой қозғау сұрақтары: (жеке, ұжымда)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Күнделікті өмірде керекті ақпаратты қалай іздеп табасыңдар? ✓ Компьютерде ақпаратты іздеудің қандай жолдары бар? Есіңе түсір. ✓ Excel-де қажетті мәліметті қалай іздеп табуға болады? <p><u>Оқулықпен жұмыс</u> - Жаңа ақпаратпен танысу. Әдістемелік берілген сұрақтарға жеке, топта, ұжымда жауап береді. Мұғалім жаңа материалды түсіндіреді.</p>	<p>Мұғалімді тыңдайды</p> <p>1-тапсырманы орындайды</p>	<p>Электрондық журналға бағаланады</p> <p>Жетон 5 балл</p>	<p>Карточка</p> <p>Оқулық</p>

Компьютермен жұмыс.

1. Excel -дің 1-парағының А, В, С бағандарына 1–20 қатар аралығын 1 мен 999 аралығындағы кездейсоқ сандармен толтырыңдар. Төмендегі іздеулерді орындаңдар:
 - 1.1) Барлық 7-ден басталатын сандарды іздеп тап.
 - 1.2) Барлық 5-тен басталатын және 9-бен аяқталатын 3 таңбалы сандарды тап.
 - 1.3) Барлық 2-мен басталатын сандарды 0- ге ауыстыр.
2. Мекеме жұмысшыларының 6 айлық жалақысы кесте түрінде берілген (). Кестедегі жұмысшылар мен ай атауларының тізімін жаса. Осы кестедегі **№5 жұмысшының сәуір** айындағы жалақысын іздеуді ұйымдастыр.

	A	B	C	D	E	F	G
1	№	Жұмысшылар	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр
2	1	№1 жұмысшы	100000	92000	102000	102700	109200
3	2	№2 жұмысшы	120000	93500	103400	104000	110500
4	3	№1 жұмысшы	110000	95000	104800	105300	111800
5	4	№2 жұмысшы	150000	96500	106200	106600	113100
6	5	№1 жұмысшы	130000	98000	107600	107900	114400
7	6	№2 жұмысшы	80000	99500	109000	109200	115700
8	7	№1 жұмысшы	105000	101000	110400	110500	117000
9	8	№2 жұмысшы	80000	102500	111800	111800	118300
10	9	№1 жұмысшы	67500	104000	113200	113100	119600
11	10	№2 жұмысшы	55000	105500	114600	114400	120900

Дескриптор

Электронды кестеде деректер қорын жасайды.

Топтық жұмыс:

Кестеде деректерді іздеу әдісін талдандар. Кестеде деректерді іздеуге арналған күнделікті өмірімізге қатысты тапсырманың жобасын ұсыныңдар. Тапсырманы компьютерге теріндер.

ПОИСКПОЗ және

ИНДЕКС функцияларының қызметін қолданыңдар.

Дескриптор

Кестеде деректерді іздеу әдісін анықтайды. Кестеде деректерді іздеуге тапсырмалар қарастырады.

Оқушылардың жұмыстарын бағалау парағына балл қою арқылы бағалайды.

2-тапсырманы орындайды

Жетон
5балл

Компьютермен жұмыс

Сабақтың соңы

1. Excel кестелік процессорында ақпаратты іздеудің қандай әдістерімен таныстың?
2. **Найти и выделить**

Өзін-өзі бағалау.

Оқушының жұмыс дәптері

	<p>командасының қызметі қандай?</p> <p>3. Ауыстырмалы таңба дегеніміз не? Қандай қызметі бар?</p> <p>4. Excel-де кестелік деректерді іздеудің қандай жолдары бар?</p> <p>5. ПОИСКПОЗ функциясының қызметі не?</p> <p>6. ПОИСКПОЗ функциясының қандай аргументтері бар?</p> <p>7. ИНДЕКС функциясы қандай жағдайда қолданылады?</p> <p>8. ИНДЕКС функциясының аргументтерін ата. Бүгінгі сабақтан не үйрендім? Келешекте қалай қолданамын?</p>			
--	---	--	--	--

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім	Компьютерлік графика			
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып: 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Деректерді сұрыптау			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	5.2.2.4- растрлық және векторлық графиканың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Деректерді сұрыптау ұғымымен танысу.			
	Көптеген оқушылар:			
	Деректерді сұрыптау түрлерін анықтау.			
	Кейбір оқушылар:			
Деректерді сұрыптауды қолданудың қажеттілігін тұжырымдау				

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезені/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	<p><u>Ой сергіту</u> «Сиқырлы қобдиша» жаттығуы. Қатысушылар шеңбер құрып отырады. Ортада сиқырлы қобдиша тұрады. Сыйлықтар – қағазға жазылған адамгершілік қасиеттер. Қобдишадан әр қатысушы кезекпен бір сыйлықты таңдап алып, ішінде жазылған сөзді лайықты деп санаған адамға сыйлайды. Сыйлықтар үлестірілгеннен кейін, шеңбер бойынша өзінің сыйлығын айтады.</p> <p>✓ <u>Алдыңғы білімді еске түсіру, пысықтау (жеке, жұпта, топта, ұжымда).</u></p> <p>«Өкіл» әдісі Оқушылар басқа топтан келген өкілдерге өткен сабақта берілген өз мектептері туралы құрған мәліметтер қорын түсіндіріп береді.</p> <p>Оқушылар бірін-бірі бағалайды.</p>	1. Мұғаліммен амандасады. 2. Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады. 3. Сабақтың мақсаттарымен танысады.	Стикер	Слайдтар оқулық/
Сабақтың ортасы	<p><u>Ой қозғау сұрақтары: (жеке, ұжымда)</u></p> <p>✓ Күнделікті өзіңе керекті ақпаратты қалай сұрыптап, реттеп отырасың?</p> <p>✓ Үлкен көлемдегі ақпараттарды өңдеуде деректерді сұрыптауды қаншалықты маңызды деп ойлайсың?</p> <p>✓ Дерекқормен жұмыс жасауда сұрыптауды қандай мақсаттарда қолданады?</p> <p><u>Оқулықпен жұмыс</u> Жаңа ақпаратпен танысу. Әдістемелік</p>	Мұғалімді тыңдайды	Электрондық журналға бағаланады	Компьютермен жұмыс

берілген сұрақтарға жеке, топта, ұжымда жауап береді. Мұғалім жаңа материалды түсіндіреді.

Практикалық жұмыс

1-тапсырма. Төменде «Әлемдегі ең биік ғимараттар мен құрылыстар» реляциялық дерекқорының бір бөлігі берілген (7-сурет). Осы деректер бойынша:

- 1) Ең биік құрылысты;
- 2) Елімізде орналасқан ғимараттар мен құрылыстардың санын;

Құрылыстардың салынуы жағынан ең ескісі мен ең жаңасы бойынша реттендер.

	A	B	C	D	
1	Әлемдегі ең биік құрылыстар				
2					
3	Атауы	Биіктігі	Жыл	Құрылыс нысаны	Мем.
4	Бурдж-Халифа	828	2010	Ғимарат	БАӘ
5	Варшава радиокөбілдіргіші	643,48	1974	Радиокөбілдіргіш	Польша
6	Токионың аспан ағашы	634	2012	Радиокөбілдіргіш	Жапон
7	Гунчжоу телемұнарасы	610	2009	Телемұнара	ҚХР
8	Останкино мұнарасы	540,1	1967	Телемұнара	Ресей
9	Kingkey 100	439,8	2011	Ғимарат	ҚХР
10	Бордже Минал	435	2003	Ғимарат	Иран
11	Екібастұз СЭС-2	419,7	1987	Түтін құбыры	Қазақ
12	Абу-Дабй Плато	382	2015	Ғимарат	Қазақ
13	Ташкент телемұнарасы	374,9	1985	Телемұнара	Өзбек
14	Алматы телемұнарасы	371,5	1983	Телемұнара	Қазақ
15	Рига телемұнарасы	368,5	1987	Телемұнара	Латвия
16	Берлин телемұнарасы	368	1969	Телемұнара	Германия

Дескриптор

Реляциялық деректер қорында мәліметтерді сұрыптайды.

2-тапсырма. А-дан Я-ға және Я-дан А-ға дейін сұрыптау әдісімен деректер базасын реттеу

- 1) «Атауы» бойынша әліпби ретімен сұрыпта.
- 2) «Биіктігін» өсу бойынша ретте.
- 3) «Жыл» бойынша кему ретімен ретте.

Дескриптор

Алфавит әдісі бойынша дерекқорын сұрыптайды.

Оқушылардың жұмыстарын бағдаршам арқылы бағалау. Бағдаршам суреті салынған плакат, стикерлер.

Сабақтың соңы

1. Мәліметтерді сұрыптау дегеніміз не?
2. Excel-де деректерді сұрыптау және іріктеу командасы менюдің қай бөлімінде

Өзін-өзі бағалау.

	<p>орналасқан?</p> <p>3. Excel кестелерінде сұрыптау қалай орындалады?</p> <p>4. А-дан Я-ға дейін және Я-дан А-ға сұрыптаудың қандай ерекшелігі бар?</p> <p>5. Сұрыптау (Сортировка) қандай мақсатта қолданылады?</p> <p>6. Сұрыптау (Сортировка) диалогтік терезесінде сұрыптау қалай жүзеге асады?</p> <p><i>«Сенім ағашы» әдісі. Оқушылар сабақтан алған әсерлерін стикерге жазып ағашқа жапсырады</i></p>			
--	---	--	--	--

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім	Деректерді сүзгілеу			
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОСО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Деректерді сүзгілеу			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.2.2.3- деректерді іздеуді, сұрыптауды және сүзгілеуді жүзеге асыру			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Деректерді сүзгілеу ұғымымен танысу.			
	Көптеген оқушылар:			
	Кестелік процессорда деректерді сүзгілеудің түрлерін анықтау			
	Кейбір оқушылар:			
	Деректерді сүзгілеуді қолданудың маңыздылығын сипаттау.			

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезені/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	<p>1.Оқушылармен амандасу. Ой сергіту жаттығуы Оқушыларға көгөністер мен жемістердің суреті бар карточкалар таратылады. Бірақ көгөніс суреті бар карточканың артына жемістің аты жазылған. Оқушылар жазылған жеміс немесе көгөністі өзіне алу үшін қажет мәлімет бар оқушыға мақтау айтады. Бір топ көгөністерді, екінші топ жемістерді жинайды. «Галереяны шарлау». Қабырғаға дайындалған постер ілінеді. «Галереяға саяхат» – топтар кабинет ішінде қозғалысқа түседі, қабырға газеттерін қарайды, сараптайды, талдайды және жапсырма қағазға пікірін немесе сұрағын жабыстырып кетеді. Галереяға саяхат аяқталған соң, топтар жұмыстарға шолу жасап, өз қабырға газеттеріне жазылған сыныптастарының пікірін сараптайды, талқылайды, сұрақтарға жауап береді және қорытынды жасайды. Ауызша мадақтау, ынталандыру.</p>	<p>1.Мұғаліммен амандасады. 2.Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады. 3.Сабақтың мақсаттарымен танысады.</p>	<p>Стикер Электрондық журналға бағаланады</p>	<p>Слайдтар Интерактивті доска</p>

<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>Өткен тақырыпта меңгерген деректерді сұрыптаудың қандай кемшіліктерін айтуға болады? ☐ Бұлай сұрыптау қандай деректерді өңдеуге қиындық туғызады? ☐ Күнделікті өмірде өзіңе қатысты ақпаратты белгілі бір шартпен іріктеп алуға қандай мысалдарды келтіре аласың? Оқулықпен жұмыс Жаңа ақпаратпен танысу. Әдістемелік берілген сұрақтарға жеке, топта, ұжымда жауап береді.</p> <p>Мұғалімнің түсіндірмесі Презентация жасау программасында слайдқа макет таңдау жолын таныстырады Компьютермен жұмыс Атақты дүкендер желісінің еліміздің облыс орталықтарында орналасқан дүкендерінің жылдың алғашқы 2 тоқсанындағы табыстарының көлемі ұлттық валютамен есептегенде төмендегі кестеде берілген. Тапсырмалар: 1. Кестені электрондық кестелік процессорға енгіз. 2. Кестені пішімде. 3. Дүкеннің ай сайынғы жалпы табысын және орташа табысын есепте. 4. Дүкеннің әр қала бойынша жартыжылдық табысын және орташа табысын есепте. 5. Наурыз айында 1 млн теңгеден жоғары табыс тапқан дүкендер орналасқан қалаларды сүзгіден өткіз. 6. Маусым айында 500 мыңнан төмен табыс тапқан дүкендер орналасқан қалаларды анықта. 7. Алты айдың қорытындысы бойынша дүкендерді орташа табысы ең жоғарыдан ең төменге қарай сұрыпта.</p>	<p>Мұғалімді тыңдайды</p> <p>Оқулық Bilimland.kz</p>		<p>A4 парағы</p> <p>Компьютер</p> <p>Медальдар</p>
-------------------------------	---	---	--	--

№	Қалалар	Қаңтар	Ақпан	Наурыз	Сәуір	Мамыр	Мс
1	Нұр-Сұлтан	11500 00	12500 00	13500 00	1450000	1550000	1650000
2	Алматы	10000 00	11000 00	12000 0	1300000	1400000	1500000
3	Шымкент	12000 00	13000 00	14000 00	15000 0	1600000	1700000
	Қарағанды	10900 00	9 00 00	71000 0	520000	330000	740000
5	Ақтөбе	89000 0	90000 0	91000 0	920000	930000	940000
6	Ақтау	78000 0	98000 0	11800 00	1380000	1580000	1780000
7	Атырау	95262 5	75262 0	55261 5	352610	1 2605	44
8	Павлодар	74855 8	648 58	54855 8	448558	34 558	24
9	Тараз	411 00	54110 0	34110 0	241100	158900	25
10	Өскемен	40000 0	70000 0	10000 00	900000	800000	700000

Дескриптор
Кестеде мәліметтер қорының құнын есептейді.
Дерекқорын сүзгіден өткізеді.

Топтық жұмыс:
Физика, химия, биология пәндерінің біріне қатысты дерекқорды өздерің құрастырындар.

Құрастырған деректеріңдегі сүзгілейтін ақпараттарыңа қойылатын шарттарды топта жоспарлаңдар.

Жеке жұмыс:
Құрастырған дерекқорларыңды Microsoft Excel программасына енгіз. Дерекқорға қойылған шарттар бойынша қарапайым сүзгілеуді жүзеге асырып, сақта.

Дескриптор
Өз бетінше дерекқорлар жасайды.
Дерекқорға қойылған шарттар бойынша сүзгіден өткізеді.
Оқушылардың жұмыстарын медальдар арқылы бағалау. Әр тапсырмаға медальдар беріп отыру.

Сабақтың соңы

Сүзгінің қызметі не? Қандай жағдайда қолданады?
2. Сұрыптау мен сүзгінің қандай айырмашылықтары бар?
3. Сүзгінің қандай түрлері бар?
4. Қарапайым сүзгіні қалай іске қосуға болады?
5. Сүзгіні қалай алып тастауға болады?
Не білемін? Не білдім? Не білгім келеді?

Оқушының жұмыс дәптері
Плакат /слайд/

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім	Деректерді кеңейтілген сүзгі арқылы іріктеу			
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОСО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Деректерді кеңейтілген сүзгі арқылы іріктеу			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.2.2.2- электронды кестеде деректер базасын құру; 9.2.2.3- мәліметтерді іздеуді, сұрыптауды және сүзгілеуді жүзеге асыру			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Кеңейтілген сүзгі ұғымымен танысу.			
	Көптеген оқушылар:			
	Кеңейтілген сүзгінің мүмкіндіктерін анықтау			
	Кейбір оқушылар:			
Кеңейтілген сүзгіні қолданудың маңыздылығын тұжырымдау.				

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезені/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	<p>Ой сергіту жаттығуы: «Пойыз»</p> <p>Ойын шеңберде өткізіледі. Алдымен бірінші, екінші деп саналу керек. Бірінші қадам – алақанмен шапалақтау, екі рет аяғымен топылдату. Екінші қадам - екі шапалақ, бір топылдату. Қозғалыс кезекпен қайталанады: бірінші - екінші - бірінші - екінші және т. с. с шеңбер бойынша: пойыз доңғалақтарының шуылын салып көрсетеді.</p> <p>Ойын барысының өн бойында қарқын үнемі тездетіледі.</p> <p>«Бір минуттық әңгіме» тәсілі</p> <p>Оқушылар қарама-қарсы сызық бойымен қатарға тұрып, жұптық әңгіме жүргізеді. Үйге берген тапсырма туралы әңгімелесулеріне болады немесе жаңа сабақты бекіту мақсатында өз ойларымен бөліседі.</p> <p>Ауызша мадақтау, ынталандыру.</p>	<p>1. Мұғаліммен амандас ады.</p> <p>2. Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады.</p> <p>3. Сабақтың мақсаттарымен танысады.</p>	Стикер	Интерактивний доска
Сабақтың ортасы	<p>Миға шабуыл сұрақтары</p> <p>☐ Күнделікті өзіңе таныс деректерді бірнеше шарттар бойынша іріктеу жайлы қандай мысалдар айта аласың?</p> <p>☐ Үлкен көлемді деректерді бірнеше шарттар арқылы қалай іріктеуге болады?</p> <p>Оқулықпен жұмыс</p> <p>Жаңа ақпаратпен танысу. Әдістемелік берілген сұрақтарға жеке, топта, ұжымда жауап береді.</p> <p>Мұғалімнің түсіндірмесі</p> <p>Мәліметтер қоры үшін ақпарат іздеуді үйрету.</p> <p>Интернеттен ақпаратты қалай іздеу керектігін көрсету, бірлесе орындау.</p> <p>Компьютермен жұмыс</p> <p>Excel-де кеңейтілген сүзгілеуді практикалық тұрғыдан</p>	Мұғалімді тыңдайды	Электрондық журналға бағаланады	Слайд

орындап, география пәнінде алған білімдерінді өңдеуді үйрену үшін «Дүниежүзінің көлдері» тақырыбындағы дүниежүзіндегі кейбір көлдер жайлы дерекқорды қарастырайық (1-кесте).

1-тапсырма: Кеңейтілген сүзгілеуді қолданып, берілген көлдердің тек Азия құрлығында орналасқанын іріктендер.

Іріктелген көлдерді басқа кестеге орналастыр. Бұл тапсырманы орындау үшін төмендегі алгоритмдерді орындаймыз.

1. 1-кестедегі деректерді Excel программасында теріп, оны өз қалауымыз бойынша форматтаймыз.

Атауы	Орналасқан мемлекеттер	Ауданы (км²)	Ұзындығы (км)	Тереңдігі (м)	Сумының көлемі (м³)	Құрлық атауы
Байкал	Ресей	31500	636	1637	23600	Еуропа
Уинген аю	Канада	31080	373	446	2216	Солт. Америка
Онгарио	Канада- АҚШ	19477	311	244	1639	Солт. Америка
Балқаш	Қазақстан	18428	605	26	106	Азия
Титикака	Боливия- Перу	8135	177	281	893	Оңт. Америка
Никарагуа	Никарагуа	8001	177	26	70	Оңт. Америка
Туркана	Кения-Эфиопия	6405	248	109	204	Африка
Ыстықкөл	Қырғызстан	6200	182	668	1738	Азия
Венеца	Швеция	5545	140	106	153	Еуропа
Ханка	ҚХР- Ресей	4070	95	10,6	18,3	Азия
Атауы	Орналасқан мемлекеттер	Ауданы (км²)	Ұзындығы (км)	Тереңдігі (м)	Сумының көлемі (м³)	Құрлық атауы
						Азия
Атауы	Орналасқан мемлекеттер	Ауданы (км²)	Ұзындығы (км)	Тереңдігі (м)	Сумының көлемі (м³)	Құрлық атауы
Балқаш	Қазақстан	18428	605	26	106	Азия
Ыстықкөл	Қырғызстан	6200	182	668	1738	Азия
Ханка	ҚХР- Ресей	4070	95	10,6	18,3	Азия

Дайындаған негізгі кестемізден тек Азия құрлығында орналасқан көлдерді іріктеу үшін қарастырылған кестенің тақырыбын және іріктейтін құрлықтың атауын орналастырамыз (2-сурет, 2 - кесте).

2. Тінтуірмен 2-суретте берілген 1-кестедегі «Құрлық атауы» өрісінің Азия жазбасын шертеміз.

3. Деректер - Сүзгі -Қосымша (Данные - Фильтр - Дополнительный командаларын орындасақ 1-суреттегі кеңейтілген сүзгінің диалогтік терезесі пайда болады. Енді тиісті деректер ауқымын көрсетсек жеткілікті.

4. Скопировать результат в другое место (сүзгі нәтижесін басқа жерге орналастыру) қатарына белгі соғамыз. Сонда сүзгіден алынған деректерді жаңа кестеге орналастыруға болады.

5. 2-суретте берілген 1-кестедегі сүзгіден өтетін бастапқы деректер ауқымын тақырыбымен бірге ерекшелеп, Исходный диапазон жолағына орналастырамыз.

6. 2-суретте берілген 2-кестедегі сүзгі белгіленген өрісті тақырыбымен қоса ерекшелейміз.

Іріктелген нәтижелерді жазатын ауқымды Поместить результат в диапазон командасы арқылы орналастырамыз.

Дескриптор

Кестеге мәліметтерді енгізіп дерекқорын жасайды.

Дерекқорын сүзгіден өткізеді.

Топтық жұмыс:

Оқулық

Bilimland.kz

Компьютер

	<p>Дерекқордағы деректерді өңдеуде сұрыптау мен сүзгіден өткізу қызметтерін салыстыра отырып олардың маңызын бағалаңдар. Бұл қызмет түрлерін деректерді өңдеуде қолдану қандай артықшылықтар береді? Топтық пікірталас жасап, талқылаңдар.</p> <p>Дескриптор</p> <p>Сұрыптау, сүзгілеудің маңыздылығын тұжырымдайды. Оқушылардың жұмыстарын кесте ұяшықтарын бояу арқылы бағалау.</p> <table border="1" data-bbox="300 667 1062 797"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Аты-жөні</th> <th>1-тапсырма</th> <th>2-тапсырма</th> <th>3-тапсырма</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td></td> <td style="background-color: red;"></td> <td style="background-color: yellow;"></td> <td style="background-color: olive;"></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	№	Аты-жөні	1-тапсырма	2-тапсырма	3-тапсырма	1					2					3							
№	Аты-жөні	1-тапсырма	2-тапсырма	3-тапсырма																				
1																								
2																								
3																								
<p>Сабақтың соңы</p>	<p>. Кеңейтілген сүзгінің қызметі қандай?</p> <p>2. Бұл сүзгі түрін қандай жағдайда қолдану тиімді?</p> <p>3. Қарапайым сүзгі мен кеңейтілген сүзгінің бір-бірінен айырмашылықтары қандай?</p> <p>4. Кеңейтілген сүзгіні қалай жүзеге асырады?</p> <p>5. Кеңейтілген сүзгінің қандай параметрлерін атай аласың?</p> <p>Не білемін? Не білдім? Не білгім келеді?</p>			<p>Оқушының жұмыс дәптері</p>																				

Қысқа мерзімді жоспары				
Бөлім				
Педагогтың аты-жөні	«Балдәурен» РОСО филиалы Давидов И.У			
Күні				
Сынып 9	Қатысушылар саны		Қатыспағандар саны	
Сабақтың тақырыбы:	Деректер базасымен жұмыс (шағын жоба)			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	9.2.2.2 - электронды кестеде деректер базасын құру 9.2.2.3 - деректерді іздеуді, сұрыптауды және сүзгілеуді жүзеге асыру			
Сабақтың мақсаты:	Барлық оқушылар:			
	Шағын жобаларды қорғауда электронды кестеде деректер базасын қолдану			
	Көптеген оқушылар:			
	Деректер базасын құруда объектілерді қолдану;			
	Кейбір оқушылар:			
Жобаларды орындауда деректер базасын өз бетінше тандап жұмыс жаса				

Сабақтың барысы:

Сабақтың кезені/ уақыт	Педагогтың әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	1.Оқушылармен амандасу. 2.Сабақтың тақырыбы мен мақсаттарымен таныстыру. 3.Жаңа тақырыпқа шолу «Блиц кездесу» Өткен тақырыптағы қосымша тапсырмалардың шешімін жұптасып талдайды. Оқушылардың жұмыстарын ауызша мадақтау, қолдау көрсету.	1.Мұғаліммен амандасады. 2.Сабақтың тақырыбын дәптерге жазады. 3.Сабақтың мақсаттарымен танысады.	Стикер	Слайд Интерактивті тақта
Сабақтың ортасы	Миға шабуыл сұрақтары Мәліметтер қорымен жұмыс жасауда алған білімдерінді күнделікті өмірде (үйде, мектепте және т.б.) қалай қолдануға болады деп ойлайсың? Нақты ұсыныстар, дәлелді мысалдар келтір. Оқулықпен жұмыс Жаңа ақпаратпен танысу. Әдістемелікте берілген сұрақтармен және «Сен білесің бе?» айдарымен жұмыс ұйымдастырылады. Жеке, жұпта, топта, ұжымда жауаптар айтылады. Мұғалім толықтырып отырады. Жоба тапсырмалары: «Біздің сынып» кіші жобасы Excel кестелік процессорында өзің оқитын 9-сыныптың деректер базасын құр. Сыныптағы оқушылардың деректер базасына енгізуде Форма диалогтік терезесін қолдан. Функция қызметін пайдаланып, Орташа жазбасында орналасқан Бойының ұзындығы және Салмағы өрістерінің орта мәнін есептеу арқылы	Мұғалімді тыңдайды	Электрондық журналға бағаланады	Компьютермен жұмыс

сыныптың орта бойы мен салмағын есепте (1-сурет).

К/С	Оқушының аты-жөні	Туған жылы	Бойының ұзындығы	Салмағы	Сыныбы	Үлгерімі	Хоббиы	Алтынбалық спорт түрі
1	Алауова Гүлжол	2004	165	52,9 А	Ү	Түркі	Марка жинау	Теннис

бағаларымен танысуға болады. Автокөліктер жайлы сол сайттан алынған мәліметтерді пайдаланып, деректер базасын құрастыр. Төменде автокөліктердің техникалық сипаттамалары мен жыл ішіндегі сатылу саны берілген (2-сурет).

Тапсырма:

1. Суреттегі мәліметтер бойынша деректер базасын құр.
2. Дерекқор жазбасында автокөлік атауы, өрістерде қозғалтқыш көлемі, қуаты, әр 100 км- ге орташа жұмсалатын жанармай шығыны және жыл ішінде орташа сатылу бағасын көрсет.
3. Кеңейтілген сүзгі арқылы қуаты 2.0-ге тең және 100 ат күшінен жоғары және сатылу саны 2000 данадан көп көліктерді ірікте. Автокөліктердің сатылу саны бойынша диаграмма жаса.

«Сыныптың үлгерімін есептеу (сынып жетекшіге көмек)» жобасы

Сынып жетекшісінің өз сыныбы бойынша атқаратын жұмыстарының ауқымы өте үлкен. Сондай жұмыстардың бірі әр тоқсанның қорытындысы бойынша сыныптағы оқушылардың үлгерімін есептеу болып табылады. Мұндай жұмысты сынып жетекшілерінің көпшілігі әлі де болса қағазға жазып калькулятор көмегімен есептейді. Бұл, әрине, сынып жетекшісінің көп уақытын алады.

Тапсырма: Сынып үлгерімін есептеуге арналған тәжірибелік жоба жұмысын орында. Жобада

төмендегі жағдайлар қарастырылуы керек.

1. Жазбаларда (Запись) оқушылардың аты-жөні жазылуы керек. Өрістерде сыныптың сол тоқсандағы оқыған пән атаулары жазылуы тиіс. Жобаның деректер қорын құрауда Форма батырмасын қолдан.
 2. Жоба пішіні тартымды, деректерді оқу ыңғайлы, маңызды тұстары түстермен ерекшеленген болу керек.
- Ең соңғы жазбаларда (қатарларда) сыныптың пәндер бойынша орта бағасы,

Кесте

	<p>үлгерім пайызы болу керек болса, соңғы өрістерде (баған) жеке оқушының тоқсандағы орта бағасы, білім сапасының пайыздық көрсеткіші берілуі керек.</p> <p>4. Сұрыптау көмегімен сыныптағы оқушылардың білім сапасының кемуі бойынша ретте.</p> <p>5. Қарапайым сүзгі арқылы жекелеген пәндерді тек үздік оқыған оқушыларды анықтау.</p> <p>6. Кеңейтілген сүзгі арқылы тек жаратылыстану пәндері бойынша немесе тек гуманитарлық пәндер бойынша «4» және «5» деген бағаға оқыған оқушылардың, барлық пәндер бойынша үздік оқыған сынып үздіктерінің тізімін іріктеу мүмкіндігі болсын.</p> <p>Дескриптор Берілген мәліметтер бойынша дерекқорын құрады; Дерекқорын сұрыптайды; Дерекқорын сүзгіден өткізеді. Оқушылардың жұмыстарын ақша бейнеленген карточкалар арқылы бағалау</p>			
Сабақтың соңы	<p>Жоба тақтада қорғалады.</p> <p>Оқушылар жоба туралы алдымен жақсы пікір айтады, екінші құрылымда сын айтады, үшіншіде тағы жақсы пікір айтады.</p>			